

บทร้อยกรองใช้ประกอบ การสอนวิทยาศาสตร์ได้ไหม?

สุวิทย์ อ่าวเจริญ*

คนไทยได้ชื่อว่าเป็นคนเจ้าบทเจ้ากลอนมีความสามารถพิเศษในการเรียงร้อยถ้อยคำให้มีความไพเราะชวนฟัง ให้สาระชวนคิด ให้อรรถรสชวนติดตาม ถึงแม้จะประพันธ์ไม่ได้ แต่ความนิยมชมชอบในการอ่านการฟังบทร้อยกรองของคนไทยนั้นมีอยู่ทั่วทุกคน

เนื่องจากวิชาวิทยาศาสตร์เป็นวิชาที่เน้นเหตุผล ข้อมูลการค้นคว้า การทดสอบ การทดลอง เป็นส่วนใหญ่ นักเรียนบางคนชอบและสนใจ นักเรียนบางคนรู้สึกว่ายากหนักสมองทำให้เกิดแนวคิดที่ว่า ถ้านำบทร้อยกรองมาเสริมเข้าในบทเรียนบ้างน่าจะช่วยให้บทเรียนดูแปลกน่าสนใจมากขึ้นกว่าเดิม แต่บทร้อยกรองเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์นั้นมีไม่มากและอาจไม่ค่อยจูงกับบทเรียนจึงได้หาวิธีแต่งบทร้อยกรองขึ้นมาประกอบบทเรียน

ยุคนี้ สมัยนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นเรื่องที่ผู้คนให้ความสนใจมากทั้งแง่บวกและลบ ถ้าได้นำความไพเราะของภาษามาผสมผสานกับเนื้อหาสาระและความรู้สึกของผู้คนที่มีต่อวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก็น่าจะเป็นสื่อนำสาระความรู้และสาระบันเทิงสู่ผู้อ่านผู้ฟังได้รวมทั้งนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ด้วย

มลพิษ

มลพิษมีฤทธิ์ร้าย แรงงาน

ทั่วฟ้า สุธาธาร แทรกซ้อน

คุณธรรมชาติถูกผลาญ จนปน

พิษจึงหวนกลับย้อน สู้อ้อมองชน

มนุษย์โยจิ่งเฝ้า ทำลาย

โลกโทรมใครเล่าหมาย อยู่ได้

สิ่งแวดล้อมดลสุขสบาย ทั่วถิ่น

ช่วยพิทักษ์ธรรมชาติให้ ชุ่มชื่นยืนนาน

ช่วยรักษาป่าให้ เขียวขจี

แหล่งน้ำอย่าให้มี เน่าค้ำ

คว้นพิษ ซี.เอฟ.ซี. ลดผ่อน

ปีคุ้มครองโลกล้ำ คำนึงช่วยผดุง...

มาช่วยกันรณรงค์ต่อต้านการใช้ไฟมทำกระทงนะจ๊ะ...

เพ็ญเดือนสิบสอง

พระพิรุณโปรยสายเม็ปปลายฝน
เดือนสิบสองนำทรง ดงจีนใจ

ประเพณีได้งามยามน้ำตกลง
เมื่อเดือนงามยามค่ำขึ้นแล้วเย็น

อธิษฐานก่อนปล่อยไฟให้ลอยล่อง
ให้พบสุขสันต์ใจไทยทั้งปวง

ใคร่ประทีปทุกดับขันธ์ทุกสิ่ง
งามดั่งที่ใจคิดประดิษฐ์ประดอย

ใคร่เลือกใช้วัสดุจากธรรมชาติ
ดองไม่งามตกลงสีที่อำไพ

ปล่อยกระทงตรงทิวริมทำนน้ำ
กลางคืนเพ็ญเด่นฟ้าชโล้าลัย

ที่ดองคลื่นล้าธารน้ำไหล
รออันได้ดอยกระทงตรงคืนเพ็ญ

ได้ดอยฝากความทุกข์ที่ซุกซ่อน
เดือนแดงเป็นพยานให้ใจทุกเดือน

สิ่งใดบองดั่งดั่งคิดที่คิดทรวง

ได้ใจดีชองเปล่งปลั่งดั่งใคร่ดอย

โปรดประวิงสิ่งใดที่ใจปล่อย

เมื่อใจปล่อยแล้วไม่ทำน้ำเสียไป

ทั้งกระดาดใบดองงามส่องใส

โปรดอย่าให้ไฟมประดิษฐ์เป็นพิษภัย

ให้พบความชื่นใจดีพิศมัย

ด้วยทักยลชื่นคืนที่ออกนอเคย

อ.สุวิทย์ ช่างเจริญ

พระแสงวิทยา

25 ตุลาคม 2535

